

Danske skove kan fordoble produktionen af træ til energi

Ved at bruge hjælpetræer kan skovbruget øge produktionen af træ til energi bæredygtigt. Hjælpe-træerne vokser hurtigt i starten og fjernes efter 10-20 år for at give plads til de langsomtstartende tømmer- og møbeltræer. Hjælpetræerne er perfekte til energiproduktion, og modellen har kun gode konsekvenser:

Nye jobs

- Den større mængde træ skaber ca. 700 nye blivende jobs i og omkring den direkte forsyningskæde.
- I opbygningsfasen skabes endvidere 1.500-2.000 ekstra årsværk.

Bedre forsyningssikkerhed og fleksibilitet

- Danmark har fuld kontrol over energiressourcerne.
- Høsten kan tilpasses variationer i behovet hen over året og mellem årene.

Ingen problemer for natur og miljø

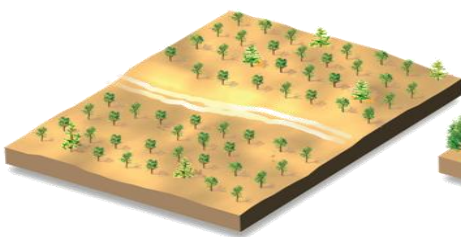
- Skovens naturværdier og rekreative værdier bevares.
- Ingen produktion på naturarealer eller i urørt skov.
- Samme lave forbrug af sprøjtemidler som dansk skovbrug er kendt for.
- Ingen gødning.

Bedre klima

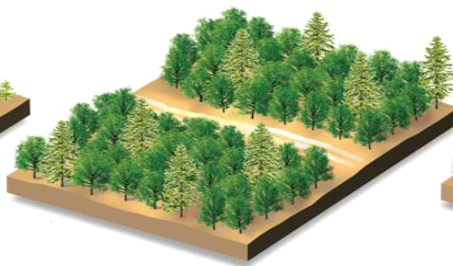
- Modellen vil først bidrage til en øget absorption af drivhusgasser (øgning af den totale biomasse),
- Derefter vil den fortrænge fossilt brændsel, når hjælpetræerne udnyttes til energi.

Nuværende skovdykningsmodel

Ung bevoksning med få hjælpetræer

Bevoksningen efter 20 år

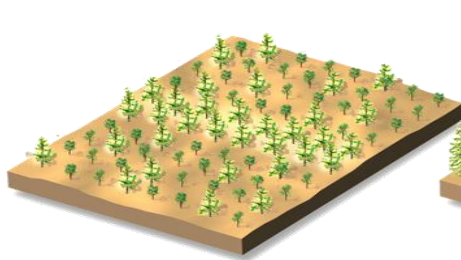

Få hjælpetræer høstes til energi

Den nye skovdykningsmodel

Ung bevoksning med mange hjælpetræer

Bevoksningen efter 20 år

Mange hjælpetræer høstes til energi

Den nye skovdykningsmodel øger skovens samlede vedmasseproduktion. Københavns Universitet, Skov & Landskab, har beregnet, at man med velkendte dyrkningsmetoder kan øge mængden af træ til energi fra 11 PJ i dag til 26-33 PJ om året i 2050 - uden at mindske udbuddet af træ til træindustrien og uden at mindske biodiversiteten.

Planen er realistisk, og metoden velkendt

Brug af hjælpetræer med hurtig ungdomsvækst er en kendt metode i skovbruget. Den kræver ikke grundlæggende ny viden, blot optimering af metoderne for at nå den ønskede produktionsforøgelse uden at skade den blivende bevoksning.

Hvorfor går skovbruget ikke bare i gang?

En målrettet investering i produktion af energitræ er først blevet økonomisk mulig med de seneste års prisstigninger på flis.

Skovbrugets økonomi er grundlæggende baseret på produktion af tømmer- og møbeltræer. Der er hidtil fokuseret på at optimere denne produktion uden unødige investeringer i fx hjælpetræer ved anlæg af bevoksningen. Skovbruget har bevidst minimeret produktionen af ringere træ kvaliteter, altså energitræ. Den hidtidige produktion af energitræ stammer især fra nødvendige udtyndinger og rester (grene, toppe og døde træer) fra tømmerbevoksninger.

Hjælpetræerne kan tilmed give problemer hvis markedet ikke kan aftage dem. Hvis træerne ikke fjernes i tide, ødelægges den kommende tømmerbevoksning. Skrækscenariet er en massiv satsning på indblanding af hjælpetræer til flisproduktion efterfulgt af mangelfuld afsætning på flis når træerne om 15–20 år skal fjernes.

Skovbrugets organisationers ansvar

70 % af Danmarks skov ejes af private. Hvis produktionen af træ til energi skal øges, er det afgørende at motivere ejerne til at investere i den nye produktion.

Derfor skal skovbrugets organisationer deltage i udvikling og formidling af dyrkningsmetoder og løbende informere ejerne om mulighederne for afsætnings af energitræ.

Fjernvarmesektoren er afgørende

”Varmeplan Danmark 2010” forudsiger at brugen af biomasse til varme- og kraftvarmeproduktion må reduceres væsentligt efter 2030 fordi biomassen i stedet benyttes til nye formål. Men ikke mange skovejere tør investere i håb om at nye træbaserede industrier etableres nær Danmark.

Derfor er en fortsat udbygning med varme- og kraftvarmewærker på flis afgørende for skovejernes tillid til den langsigtede afsætning og dermed for produktionen af energitræ og udbuddet af flis.

Myndighederne har et stort ansvar

Hvis skovejerne skal foretage de nødvendige langsigtede investeringer i øget produktion af energitræ, kræver det egnede rammevilkår og troværdige planer fra de centrale myndigheder for den langsigtede udnyttelse af træ i energiforsyningen.

Op tilsvarende kræver det at kommunerne giver træ en central placering i klima- og energiplanlægningen.

Derfor bør der satses på træ

Myndighederne og hele Danmark har stærke grunde til at satse maksimalt på bioenergi: Kraftvarme på bio-brændsler er en af de mest egnede vedvarende energikilder til at erstatte fossilt brændsel. Begrænsningen er mængden af biomasse. Af hensyn til blandt andet forsyningssikkerhed og beskæftigelse har vi stor interesse i selv at producere den størst mulige andel af vore brændselsressourcer.

Træer hører til de mest effektive planter til at udnytte fotosyntesen og giver derfor en meget høj biomasseproduktion pr. ha. Skov kan vokse på alle typer jord, så de bedste jorder kan fortsat bruges til fødevarerproduktion.

Skovene er derfor et af de mest oplagte steder at øge biomasseproduktionen.

Yderligere information

Læs mere om dyrkningsprincipper mv. i skovbrugets notat ”DANSKE SKOVE KAN FORDOBLE PRODUKTIONEN AF TRÆ TIL ENERGI,” november 2011. Se <http://www.skovforeningen.dk/media/Baggrundsnotatet.pdf>

Kontakt

Ebbe Leer
Konsulent, ”Træ til Energi”
Telefon +45 20 45 39 19
el@hededanmark.dk

Darja Polshuk
”Træ til Energi”
Telefon +45 33 78 52 12
dap@skovforeningen.dk